

## cròniques

a dur el pessebre als diferents cims de la geografia ripollesa; les viles i els pobles ripollesos que ben puntualment van portar el naixement a les seves muntanyes més icòniques tot just encetat el desembre van ser Ripoll (Sant Amand i el Puigmal), Sant Joan de les Abadesses (Taga), Campdevàrol (Costa Pubilla), Vallfogona de Ripollès (Plafalgars), Pardines-Vall de Ribes (senyera del Tos) i Queralbs (oratori del Corbell).



>> Cartell de la Fira de Nadal de Ripoll.  
(Foto: AJUNTAMENT DE RIPOLL)

**Infraestructures** | Tenim dues nòtules per a aquesta secció: la primera és la referent que el Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya ha licitat, a la fi, les obres de reforma i millora del pont del Carbur de Sant Pau de Segúries per un valor de 6,4 milions d'euros; està previst que les obres s'allarguin uns dotze mesos. I la segona és que rodalies de Renfe-Adif ha previst una inversió de quaranta milions d'euros per al manteniment i la millora del traçat ferroviari entre Ripoll i Puigcerdà. S'hi han de sumar quinze milions més per a la construcció del taller de reparació i manteniment de trens a Ripoll.

Per acabar la crònica, informem el darrer cap de setmana de novembre, Planoles es va erigir en la capital dels micropobles de Catalunya, ja que s'hi celebrà la segona edició de la Fira de Micropobles, un veritable aparador d'aquests petits nuclis de població que apleguen el 51 % del territori català. En aquest sentit, també cal dir que la Generalitat de Catalunya té prevista una inversió de 62.328 euros a la comarca, vinculada al Departament de Cultura i destinada a ajudar els micropobles per facilitar-los l'organització d'actes culturals de proximitat i de qualitat ensem.

## LA SELVA

Text i foto > **SEBASTIÀ GODAY**

**Joan Domènech i Moner** | Sé que escric, i possiblement escriuré aquestes cròniques selvatanes, perquè Joan Domènech i Moner ens ha deixat (9 de novembre de 2023). En anar a presentar els meus respectes al seu cos mortal, a casa seva, al bell mig del Lloret de Mar menys turístic i més ancestral; en anar a donar el meu condol a la seva família, em tornaren a la memòria algunes imatges inoblidables d'ell i de la seva bonhomia «cultural», com són els dies que, en demanar-li informació sobre les pintures i geografies lloretenques (per a l'*Atles paisatgístic de les terres de Girona* editat per la Diputació de Girona), es va desviure per obrir-me totes les portes, col·leccions i coneixences indispensables, sempre acompanyat de bon humor, llibres i experimentada saviesa. Igualment se m'apropen les múltiples reunions i inauguracions en què vàrem coincidir a Girona, a Santa Coloma de Farners. O el dia que ens explicava la seva travessa, la seva aventura, per la Mediterrània, a l'estil d'Ulisses. O la seva tornada a l'ensenyament després d'anys dedicats a la

## GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > **LAURA MORENO BERNAL**,  
resident als Països Baixos



Curiosament, la meua història a l'exterior comença lluny de Girona: travesant l'Atlàntic, a la terra del cafè i de *Cien años de soledad*. Ara, però, la meua aventura prossegueix als Països Baixos.

Cap al 2017, durant el meu segon any de carrera, amb una estimada amiga de grau vam decidir que marxariem juntes d'Erasmus. L'oferta era escassa, i dels pocs llocs que oferien dues places eren Nimega i Trondheim, per la qual cosa vam decidir sol·licitar plaça a ambdós llocs, amb la mala o bona sort que ens tocà a cadascuna una ciutat diferent. L'any 2018 em vaig mudar a Nimega per passar-hi, en principi, sis mesos d'intercanvi. Inicialment,

aquest episodi als Països Baixos començà com molts altres a la meua vida, amb un objectiu, que un cop assolit, em tornaria a portar allà on sempre deixo part del meu cor, a Banyoles. En un començament fou així, ja que vaig haver de tornar a Barcelona a acabar l'últim any de carrera, i a l'estiu del 2020, enmig de la incertesa de la pandèmia, em vaig graduar. Continuar el màster a distància no era una opció, i després d'un altre any sabàtic, vaig començar els meus estudis de màster també als Països Baixos, però aquest cop a Maastricht.

Així doncs, des del 2021 visc al país de les bicicletes, els molins i el format-



>> Branques de pi penjades a les Mesures de la plaça Major de Santa Coloma de Farners.

política i de «ressentir-se» dels canvis que hi havia hagut en la nova joventut. Moltíssimes gràcies, Joan, sabies que aquell dia infaust començava al teu Lloret de Mar la Festa de Sant Romà?

**Fer Maia** | A Santa Coloma de Farners, el dinàmic grup La Bulla va començar i continua recordant i reivindicant la tradició de fer maia, que no són més que uns dies, de tardor i hivern, en què les cases (mai les tavernes) que tenien

vinyes i vinificaven els mosts amb la traça pròpia de l'enologia ancestral, no gaire acurada, posaven a la venda l'excedent de vi per a l'ús familiar got a got, truc a truc, a l'entrada de les cases, on se socialitzava sota l'atenta mirada de la família, sempre per un preu mòdic. Fins als volts de 1960, aquesta tradició de fer maia va continuar; només calia penjar al llindar de la casa una branca de pi, més o menys cap a Sant Martí, fins que s'eixuguessin les botes. Fer Maia, ara, ens permet tastar tota mena

de vins privats, i fer recordatori de sobrenoms de cases colomenques com Can Bomba, Can Baldiri, Can Do, Can Parrot, Can Fontdegòria... i, a més, fruit de conferències que ens donen a conèixer ceps antiquíssims de Calonge; recuperar mots en desús com ara *semal*, *trascolar*, *sumoll* o *dull*; retrobar-nos, ara mateix, amb el millor pa imaginable, i recordar que Schubert es delia per visitar el barri de Grinzing de Viena i tastar el vi de les cases amb la branca de pi penjada abans de compondre la seva música, de la qual, a Santa Coloma, s'encarrega Cant Glosat. I tot, tot, sense sulfits.

**Mullena de sequera** | Poques hores abans d'entregar aquesta crònica, l'embassament de Susqueda conté quaranta-tres hectòmetres cúbics de la seva capacitat total, el 18 %, i continua baixant. Una buidor que ens persegueix, inclement. No plou de cap manera i, per tant, no s'ha caçat cap bolet; les rieres estan deprimides, seques, resseques, i no remullen res dels nostres paisatges; ni fa gaire fred, i els senyors campen feréstecs. I no sabem què hem de fer si no és començar a creure, a creure, a creure, en les derives del canvi climàtic que ja tenim a tocar, oi, enemics de la COP28?

ge, on treballo com a psicòloga i neuropsicòloga a una clínica especialitzada en persones amb diabetis de tipus 1, a prop d'Eindhoven. Viure als Països Baixos m'ha obert portes professionalment, i m'ha inspirat a emprendre un nou camí aprenent un idioma nou. No ha estat una tasca senzilla, ja que la majoria dels neerlandesos parlen molt bé l'anglès, i de seguida que s'adonen que no ets d'aquí, sovint canvien a l'anglès. Finalment, aquí he trobat estabilitat i un ritme de vida molt saludable, tinc la tranquil·litat de tenir una feina segura dintre del meu camp professional, i em moc majoritàriament amb bicicleta. Més enllà, el país m'ha regalat

l'oportunitat de començar a construir una vida en parella, m'ha portat serenitat al cor i m'ha fet apreciar i trobar harmonia en la immobilitat.

Certament, no tot són flors i violes, el temps és sovint plujós i ventós, el menjar no és comparable i trobo a faltar les muntanyes. Enyoro la cervesa amb vista a l'estany en companyia dels amics. Em frustra sovint no ser-hi a prop quan hi ha esdeveniments rellevants a la vida de les persones que més m'estimo, especialment amb l'edat que tenim ara. I en darrer lloc, però no per això menys important: trobo a faltar immensament la mare i l'escalfor de casa.

**Aquí he trobat estabilitat i un ritme de vida saludable, tinc la tranquil·litat de tenir una feina segura dintre del meu camp professional, i em moc majoritàriament amb bicicleta**